

ЗА ГРАТИ, КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ ВБНОН* ПІДСТАВНИХ ПОНЯТИХ

*ВБНОН – відділ по боротьбі з незаконним обігом наркотиків

«ПРОШУ СУД УЗЯТИ ДО УВАГИ, ЩО НАРКОТИКИ МЕНІ ПІДКИНУЛИ ПРАЦІВНИКИ МІЛІЦІЇ!»



Справа № 1-180/2004; кримінальна справа № 03311198

Це була одна з найперших справ, у яких Власенко та Богуш виступили понятими. Розглядав справу суддя Яценко за участі прокурорів Максименка, Дубової, Сьорі.

За оперативною інформацією ВБНОН, підсудного Стукалова, раніше судимого, затримали з ширкою 16 листопада 2003 року біля будинку № 18 на вулиці Тельмана. Затримання провели оперуповноважені ВБНОН Лаврик та Пащенко. Протоколи допиту свідків-поятих склав оперуповноважений ВБНОН Матяш. Пояті їх підписали.

У суді понятий Власенко за-

явив: «За даним фактом я нічого пояснити не можу, бо не пам'ятаю обставин справи». Але свій підпис у протоколі визнав. Дивно, звичайно, що Власенко так швидко все забув. А вже з моменту затримання Стукалова – 16 листопада 2003 року – до першого судового засідання – 12 лютого 2004 року – пройшло лише неповних три місяці. Все-таки бути понятим при затриманні злочинця – це тобі не пива попоти, можна й запам'ятати. Якщо, звичайно, ти там був.

Понятий Богуш довго не з'являвся до судового засідання. Але згодом він підтвердив, що був понятим при затриманні Стукалова.

Здавалося б, все зрозуміло. Два неупереджених понятих підтверджують факт вилучення у підсудного наркотиків. І лише сам підсудний Стукалов уперто твердить, що не було у нього наркотиків, підкинули їх міліціонери. І поняті зовсім не поняті, а теж міліціонери – зацікавлені особи! (а. с. 252) Ну, зрозуміло – бреше підступний злочинець!

Все було би зовсім просто, якби не протоколи допиту понятих. Таке диво – і в протоколі допиту Богуша (а. с. 140), і в протоколі допиту Власенка (а. с. 141) однією рукою написано: «3

моїх слів записано вірно, мною прочитано». Диво – хлопці різні, а почерк один. Причому абсолютно не схожий на інші зразки їхнього почерку. Особливо у Власенка. Він (або той, хто за нього) у справах № 1-347 та № 1-525 писав дрібними, рівенькими літерами, слова витягував «у ниточку». А у справі Стукалова пише раптом «горобцями», слова стрибають.

Чому досвідчений суддя не звернув увагу на однаковий почерк у протоколах різних людей?

Чомусь та не звернув. Стукалов отримав два роки ув'язнення. Його апеляцію Полтавський апеляційний суд залишив без задоволення, а вирок без змін – 2 роки колонії. Виносячи рішення, судді послали на заяву свідків Власенка та Богуша, «які – не являючись працівниками міліції – підтвердили, що в їхній присутності у підсудного вилучили наркотики» (а. с. 281).

Стукалов, до речі, скаржився, що його били. І протигаз натягували – щоб підписував протоколи. Але прокурорська перевірка, проведена старшим помічником прокурора Кременчука, юристом 3-го класу Мироновим, складу злочину у діях офіцерів міліції Залівчого, Лелеки, Пащенко, Лаврика не виявила.



ПОСАДИТИ ЗА ГРАТИ ХЛОПЦЯ-МАЖОРА НЕ ВДАЛОСЯ

Справа № 1-292/2004 - чи не найскандальніша у послужному списку понятих Власенка та Богуша. Слухала її суддя Каліновська за участі прокурора Гольдінової. У справі два епізоди – один з них знайшов підтвердження в суді, другий – ні. Справа направлена на дослідування. У зв'язку з відсутністю вироку, ми не друкуємо прізвище підсудного.

А історія вийшла така. За оперативною інформацією ВБНОН, громадянина А. затримували з наркотиками двічі. Вперше його затримали з маріхуаною. Вдруге – вже з ширкою. Перший епізод підтвердився у суді – підсудного визнали винним у скоєнні злочинів, передбачених ст. 309 ч.1.

За другим епізодом став скандал. Понятий Богуш не з'явився на жодне судове засідання. Суд отримав адресну довідку, що за адресою, вказаною у протоколі допиту свідка,

громадянин Богуш не проживає. Свідок Власенко до суду з'явився. І заявив, що не брав участі у вилученні наркотиків у підсудного А. І протокол не підписував. А підпис, що там стоїть – не його! (а. с. 38). Після такого зізнання епізод розвалився.

Що змусило понятого зробити таку ризиковану заяву? Учасники подій називають лише одну причину – татусь хлопця на прізвище А. добре відомий у місті і досить впливовий громадянин. Не так давно служив заступником начальника одного з найсерйозніших кременчуцьких правоохоронних підрозділів. Тато вмів переконувати людей.

Дивно, що опера взагалі затримали хлопця. А вже вони краще за інших знали, чий він син. Поінформоване джерело схиляється до думки, що затримання А. – це відлуння внутрішньої боротьби у правоохоронному середовищі.

Доки громадянин А. знаходився під слідством, ВБНОНівці примудрилися двічі використати його як понятого – у справах № 1-224 та № 1-1-523/2004.

Це ще один, поширений у кременчуцькому ВБНОН, прийом – запустити у якості понятого наркомана, який перебуває під слідством. Такий понятий засвідчить все, що дяді скажуть – адже він стовідсотково від них залежить.

Але чи можна вважати такого понятого неупередженим, незацікавленим у процесі свідком? Чому кременчуцькі судді закривають очі на таких сумнівних свідків?

НАС БАГАТО, І НАС...

Наведені справи – не єдині, де Власенко та Богуш виступали понятими. У тій же якості вони фігурують у справах: №№ 1-124; 1-140; 1-196; 1-202; 1-310; 1-347; 1-312; 1-319; 1-350; 1-369; 1-502; 1-567.

Тут теж виникли проблеми з підписами у протоколах.

У справі № 1 – 347 обвинувачуваний знову-таки наполягав на тому, що при його затриманні жодних свідків не було.

Втім, не лише у Власенка та Богуша виникали проблеми з особистими підписами. Понятий Карпенко С. А (справа № 1-329) заявив у судовому засіданні, що підпис на протоколах не його. Сам він на вилученні наркотиків у підсудного не був. І жодних протоколів не підписував. До речі, підпис так званого Карпенка (а. с. 138) страшенно схожий на підпис так званого Власенка у зовсім іншій справі – № 1-347, а. с. 17.

Напарник Карпенка – другий понятий, А. О. Поліщук – до суду жодного разу так і не з'явився. «Телеграфу» вдалося розшукати невлвовимого понятого – він, до речі, проходить свідком і в інших спра-

вах. Щодо участі у справі № 1 – 329 Андрій Олександрович відповів, що обставин справи не пам'ятає, і взагалі протягом року часто їздив на заробітки, у місті бував рідко. На запитання – як його знаходили співробітники ВБНОН? – колишній понятий відповів просто: «так вони мене добре знають». Вас не дивує, як – їздячи на заробітки – людина встигла побувати понятим на кількох затриманнях?

У справі № 1 – 312 понятий Урсулук А. В. також заявив у судовому засіданні, що не був свідком при вилученні у підсудного Легези наркотиків; не допитувався; і підписів у протоколі допиту не ставив. І дійсно, у матеріалах справи (а. с. 187) підпис Урсуліка відсутній.

У справі № 1 – 312 навіть суддя (М. А. Яценко) зазначив у постанові: «у суду є сумніви щодо правдивості свідчень вказаних осіб (Власенко К. Г. та Богуш А. В.), так як вони являються свідками і по інших справах, пов'язаних з наркотиками, і їхні свідчення в суді не підтверджувалися».

За браком газетної площі ми не можемо навести всі приклади плутанини з понятими та їхніми підписами. Схоже, цим мають зайнятися уповноважені органи.

КОМЕНТАР

Ми не випадково почали серію публікацій про наркомафію у Кременчуці з історії про понятих. У судовому процесі поняті відіграють вирішальну роль. Вважається, що вони – неупереджені, незацікавлені в процесі свідки. Коли обвинувачений говорить одне, а правоохоронці – інше, слово понятих стає вирішальним. Саме їхня присутність на місці подій має гарантувати законність процесу.

Коли ж понятих змушують свідчити про те, чого вони ніколи не бачили, закон і порядок летять до біса. Як у Кременчуці.

Навіщо це ВБНОН? А тут все просто. Справи, про які

ми розповіли – переважно одноепізодні. Тобто містять один, максимум два епізоди придбання наркотику без мети збуту. Опера розповідають – щоб задокументувати таку справу і навіть відвезти затриманого на експертизу, достатньо чотирьох годин. Все. Справа розкрита. Можна рапортувати начальству про виконання плану «по валу» розкритих злочинів.

А чому б і не рапортувати? Чому б і не саджати цих клятих наркоманів, від яких життя не стало?! – саме так найчастіше думає законслухняний громадянин. І помиляється. Система не працює вибірково. Якщо правоохоронці системно порушують закон, вони порушують його будь з ким – і зі злочинцем, і з законслухняним громадянином. У цьому й криється небезпека.

Лариса АРТЕМЕНКО
Закінчення на стор.10